

zovana. Nadam se da će Fond izvršiti svoju obavezu i da će radovi na zgradi pozorišta biti završeni ove godine. Moram priznati da nema puno prostora za optimizam, ali uveren sam da će i ova godina pokazati našu tradicionalnu vrlinu, da izdržimo, i kao do sada kvalitetnim predstavama ostanemo iznad crte. U planu je da nova predstava ima premijeru uoči Petrovačkih pozorišnih dana krajem augusta. Izuzetno važno je da naše žive predstave, kao što su dečja predstava *Nebojša*, zatim *Igra parova* Matjaža Zupančiča, kao i predstava *Vij* – gostuju u svim mestima gde žive Slovaci. To nam za sada uspeva samo sa monodramom Patricka Suskinda *Kontra-bas*, koja je finansijski, manje zahtevna.

Zavod za kulturu vojvođanskih Slovaka je nedavno proslavio prvu godišnjicu postojanja. Koliko je značajno za jedan narod da ima jedno „zbirno“ mesto u kojem se koncentriše kultura, negovanje tradicije i sve ono po čemu se neguje i jača identitet?

PAVEL ČANJI: Drago mi je da se koriste mogućnosti koje proističu iz delovanja Nacionalnih saveta i velikog zalaganja predsednice, Ane Tomanove Makanove, aktualne potpredsednice Vlade Vojvodine da se putem institucionalizacije pojedinih oblasti, ostvaruje mogućnost neposrednije komunikacije na relaciji institucija- vlast, ali to znači da sa preuzimanjem prava ide i velika odgovornost itekako bitna za razvoj naše zajednice. Zavod za kulturu je najmlađa institucija Slovaka, koja zasigurno ima veoma široko polje delovanja. Takođe, srećna okolnost je da je na čelu te ustanove mlada, šarmantna, potkovana znanjem, dama Milina Sklabinska. Mogu da konstatujem, a mislim da je i ona sličnog mišljenja, da smo od samog starta uspostavili saradnju, koja je neminovna u našem poslu, i da je, na obostrano zadovoljstvo, ta saradnja prilično uspešna.

Direktor ste institucije koja je zadužena i za Slovačko pozorište, i za Galeriju i za Muzej. Koliko vam taj angažman ostavlja vremena za bavljenje umetnošću s obzirom da ste jedan od najistaknutijih grafičara u našoj zemlji? Pripremate li neku izložbu?

PAVEL ČANJI: Kao umetnik, nisam opterećen ovom novom delatnošću. Ostao sam u sferi umetnosti. Pripadam generaciji, koja je bila prinuđena i determinisana istorijskim okolnostima, da se bavi svime i svačim. Tako da odluka da u jednom trenutku prihvatim mesto direktora nije napravila neki veliki rez. Prethodno zanimanje profesora nije me više zadovoljavalo, a još manje ispunjavalo. Pozorište, muzej i galerija osim primarnog menažerskog angažovanja, nude širok spektar iz domena vizuelne-likovne umetnosti. Kreativnost novog posla pozitivno utiče na moj likovni rad. Naravno da mi je sužen prostor i vreme za rad, posebno kada je u pitanju grafika, ali vratio sam se prvom ljubavi-slikanju. Nadam se da ću uspeti da u drugoj polovini ove godine prikažem javnosti najnovije radove, a verovatno će biti postavljena i jedna veća retrospektivna izložba, povodom 30 godina aktivne izlagačke delatnosti. ■

Medveđova: „Kulturi puno ne verujemo, jedino ako bi nekako pala s neba i jedino ako nas ništa ne bi koštala...“

Kao ilustracija, da se bolje shvati Zuzka Medveđova, poslušiće deo intervjua, objavljenog u časopisu *Živena* 1934. godine. Suptilnom, kritičkom retorikom ona ukazuje na kulturološki fenomen na relaciji shvatanja-neshvatanja trajnih vrednosti umetnosti. Taj fenomen je i danas itekako aktuelan: “Kulturi puno ne verujemo, jedino ako bi nekako pala s neba i jedino ako nas ništa ne bi koštala... Kultura nas u stvari zbunjuje, odjednom ne znamo na čemu smo, da li da se pogospodimo, ili da zgrabimo motiku u ruke a da sa gospodom nemamo ništa, možda tek naoko. Naravno, uto-

liko imamo manje razumevanja za slikarstvo, šta će ono kome, ne možeš ga nigde uklopiti, ni izmeriti na jutro ili na hvat, koliki porez bi na to trebalo platiti, od njega ne možeš živeti, jedino ako neko nekad zatraži da nekog preslikaš sa stare fotografije. I to jedino zato što se na njoj ništa ne vidi, da se vidi, ni to ne bi trebalo...Ali ko je bolji od nas? Nije li tako svugde, ni većina „obrazovanih,, građana nije u stanju da to prevaziđe, za sada je dovoljan zanat. Treba nam još puno da rastemo da bismo naučili da uživamo u duhovnim stvarima uopšte...“
